

Vesna Miličević, mr. bibliotekarstva; prof. hrv.jezika i književnosti
Trgovačka i tekstilna škola u Rijeci

INFORMACIJSKI IZVORI O GRADU RIJECI

/ bibliografija izvora dostupnih u Rijeci - o gradu Rijeci../

PRETHODNE NAPOMENE

CILJ ovoga rada je:

1. na jednom mjestu okupiti po različitim razdobljima i različitim medijima sve dostupne informacijske izvore o gradu Rijeci
2. vrjednovati te izvore, jer prema mišljenju Wiliama Katza u "Introduction to reference work"¹ zadaća i zadatak svakog informatora je upravo vrjednovanje različitih istraživanja i preporuka korisniku.
3. odgovoriti na najsloženiji informacijski upit koji zahtjeva istraživanje u sekundarnim i tercijarnim izvorima te na taj način okupiti podatke o svim izvorima dostupnim u Rijeci - o gradu Rijeci.

Knjižnice su danas jedan od stupova informacijskog društva. U njima nam stoji na raspolaganju čitav niz primarnih, sekundarnih i tercijarnih izvora koji nam, uz pomoć knjižničara - informacijskih stručnjaka, omogućuju da dođemo do željene informacije u najbržem mogućem vremenu.

U ovom radu bavit ćemo se *sekundarnim i tercijarnim informacijskim izvorima*.

Sekundarni su izvori oni koji donose informacije o sadržaju primarnih izvora, odnosno korisnika upućuju na same primarne izvore. Informacije su obično modificirane, tj. odabrane i uređene za potrebe određene kategorije korisnika. U skupinu sekundarnih informacijskih izvora spadaju bibliografije, kazala, časopisi sažetaka, katalozi i slično.

1 Katz, W. Introduction to reference work. 8th ed. Boston etc.: McGraw Hill, 2002. - 2 sv. Vol. 1. Basic information sources; Vol. 2. Reference services and reference processes.

Tercijarni izvori sadrže informacije koje su nastale korištenjem ili obradom primarnih i sekundarnih izvora. U tu skupinu svrstavaju se bibliografije bibliografija, enciklopedije, biografski i drugi priručnici.²

Bibliografije bibliografija donose popise svih bibliografija određenog naroda, zemlje, znanosti, osobe i slično, odnosno navode sve sekundarne publikacije s određenom, zadanom temom. U skupinu tercijarnih publikacija spadaju još tiskani skupni katalogi, razni vodiči, adresari te razne referalne baze podataka.³

Radi lakšeg pregleda slijedi sistematizacija građe :

I. ZAVIČAJNA ZBIRKA SVEUČILIŠNE KNJIŽNICE RIJEKA FLUMINENSIA I NJEZINA PREDMETNA OBRADA	str. 87
II. RAČUNALNI KATALOG KNJIGA I PREDMETNI KATALOG ČLANAKA GRADSKE KNJIŽNICE RIJEKA	str. 88
III. STROJNO ČITLJIV KATALOG SVEUČILIŠNE KNJIŽNICE RIJEKA	str. 89
IV. BIBLIOGRAFIJE	str. 89
• SPECIJALNE BIBLIOGRAFIJE:	str. 89
Bibliografije knjiga i časopisa	str. 89
Tematske bibliografije	str. 90
Bibliografije članaka i časopisa koji izlaze u gradu Rijeci i obrađuju riječke teme	str. 91
• OPĆE BIBLIOGRAFIJE	str. 94
V. ENCIKLOPEDIJE	str. 98
• Domaće opće enciklopedije	str. 98
• Domaće strukovne enciklopedije	str. 100
• Strane opće enciklopedije	str. 100
VI. LEKSIKONI	str. 105
• Domaći opći leksikoni	str. 105
• Strukovni leksikoni	str. 106
VII. OSTALI IZVORI	str. 107

2 Sečić, D. Informacijska služba u knjižnici. Rijeka: Benja, 1995., str. 53-54.

3 Tadić, K. Rad u knjižnici. Opatija: Benja, 1994., str. 29.

VIII. INFORMACIJSKI IZVORI, NJIHOVO VRJEDNOVANJE I KORISNOST	str. 107
IX. ZAKLJUČAK	str. 113
X. LITERATURA	str. 116
XI. DODATAK	str. 121
Sl. 1: Rijeka kao natuknica u BIBLIOGRAFIJI JUGO- SLAVIJE u vremenskom periodu 1080.-1985. god.	str. 121
Sl. 2: Rijeka kao natuknica u BIBLIOGRAFIJI HRVATSKE u vremenskom periodu 1981-1982. god.	str. 125
Sl. 3: Rijeka kao natuknica u BIBLIOGRAFIJI RA- SPRAVA, ČLANAKA I KNJIŽEVNIH RADOVA, 1956.	str. 127
Sl. 4: Rijeka kao natuknica u GRAĐI ZA HRVATSKU RETROSPEKTIVNU BIBLIOGRAFIJU KNJIGA 1835-1940: prikaz broja bibliografskih jedinica koje se nalaze pod jednom natuknicom Rijeka u predmetnom kazalu – po sveščićima . . .	str. 131

U svojim istraživanjima posjetila sam Historijski arhiv Rijeka, Gradsku i Sveučilišnu knjižnicu Rijeka, Turističku zajednicu grada Rijeke, te pregledala web stranice na Internetu.

I. ZAVIČAJNA ZBIRKA Sveučilišne knjižnice Rijeka FLUMINENSIA I NJEZINA PREDMETNA OBRADA

Riječka zbirka **FLUMINENSIA**⁴ bila je u početku lokalna zbirka Rijeke, ali je postupno širila područja sakupljanja građe i na dalju okolicu Rijeke. Na taj se način u biblioteci formirala i druga zbirka **ADRIATICA** koja obuhvaća danas vrlo veliko područje: Kvarner, Hrvatsko primorje, Istru, Gorski Kotar i Trst. Prema tome, danas je zavičajna zbirka i regionalna zbirka za navedeno područje. Lokalna zbirka, i ona regionalna, dvije su zasebne cjeline unutar zbirke i svaka je od njih zasebno smještena. Teritorij **Fluminensia** poklapa se s administrativnom granicom grada Rijeke, a teritorij

4 Više podataka na: <http://www.svkri.hr>

Adriaticae samo se donekle poklapa s današnjom Zajednicom općina kvarnersko- goransko- istarskog područja.⁵

Na temelju obrade zavičajne zbirke nastala je jedna vrsta kataloga gdje su zemljopisni pojmovi i osobna imena lokalnog (zavičajnog) značenja integrirani u abecedni katalog (npr. Škrljevo kao predmetnica uvrštena u niz abecednog kataloga- te upućuje na tu temu) ili Danilo Klen (ime ne samo kao autora- već i o njemu).

II. RAČUNALNI KATALOG KNJIGA I PREDMETNI KATALOG ČLANAKA Gradske knjižnice Rijeka

Predmetni katalog članaka iz časopisa koje posjeduje Gradska knjižnica Rijeka izrađuje se na sljedećim kriterijima:

1. Selektivno:
 - a. s obzirom na profil korisnika
 - b. opseg i kvalitetu članka
 - c. aktualnost članka
2. Prema tezaurusu općeg leksikona

Napomena:

Prividno može izgledati da je u jednoj knjižnici odnosnoga grada relativno mali broj predmetnih jedinica s imenom toga grada. Tu treba imati na umu da upravo zbog opasnosti prevelikog broja jedinica i otežanog korištenja, politika predmetne obrade ide za tim da gradske teme što je moguće preciznije obradi (npr. umjesto Rijeka – Crkva Sv. Vida imamo samo Crkva Sv. Vida i umjesto Rijeka – Prirodoslovni muzej imamo samo Prirodoslovni muzej Rijeke.).

U računalnom katalogu knjiga Gradska knjižnica Rijeka ima 134 različitih predmetnica Rijeka s različitim pododrednicama s ukupno 394 obrađenih jedinica.

Obrada članaka ne nalazi se u računalnoj bazi jer je računalni program ne podržava.

5 Vukotić- Mottl, S. Zavičajne zbirke SR Hrvatske. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske god. XXII (1976.), str. 43

III. STROJNO ČITLJIV KATALOG Sveučilišne knjižnice Rijeka

CROLIST

1. Pretraživanjem po ključnoj riječi: **Rijeka**
1362 bibliografske jedinice
2. Pretraživanjem po riječi iz naslova i jezik: **Rijeka**
1174 bibliografske jedinice

IV. BIBLIOGRAFIJE

Bibliografija je 1) popis bibliografski obrađene građe, 2) znanstvena disciplina koja se bavi načelima i metodološkim postupcima izrade različitih vrsta popisa. B. najprije označava sastavljanje knjiga (u staroj Grčkoj bibliograf je onaj koji prepisuje ili piše knjige), a od XVI.st. do kraja XVIII. st. djelatnost koja se bavi proučavanjem knjiga kao materijalnih predmeta.⁶

SPECIJALNE BIBLIOGRAFIJE:

Bibliografije knjiga i časopisa:

1. BLAŽEKOVIĆ, Tatjana. FLUMINENSIJA CROATICA: bibliografija knjiga, časopisa i novina izdanih na hrvatskom ili srpskom jeziku na Rijeci, 1953.

Cilj ove bibliografije vidljiv je iz naslova i sadržaja. Namjera joj je da historijsko- bibliografski dokumentira djela koja su štampana na Rijeci hrvatskim jezikom, bez obzira na pismo, od početaka štampe do 1952. godine.

Sadrži ukupno 503 bibliografske jedinice, a autorica Tatjana Blažeković je bibliotekar koji poznaje Rijeku.

Bibliografske jedinice sadrže dovoljno podataka za identifikaciju i pronalazak građe. Sam raspored građe načinjen je tako, da je glavni bibliografski opis jedinica složen kronološkim redom, i to posebno za knjige, brošure i prigodnice (prvi dio knjige), a posebno za periodska izdanja (časopise i novine) u drugom dijelu knjige.

6 Bibliografija. // Hrvatska enciklopedija. Zagreb: Leksikografski zavod "Miroslav Krleža", 1999.- Sv.2., str. 101.

Svakom od ta dva dijela dodana su kazala, i to knjigama abecedno i stručno kazalo i predmetno kazalo, a periodskim izdanjima abecedno i stručno kazalo.⁷

2. KEŠ, Tanja; MATEŠIĆ, Mihaela; TADIĆ-ŠOKAC Sanja. BIBLIOGRAFIJA (1989 -1998.), 1998.

Bibliografija je objavljena u časopisu za filološka istraživanja "Fluminensia" i grupni je rad autorica i studenata Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci. Izrađena je prema najsuvremenijim načelima i znanstveno pouzdanim izvorima i spoznajama.

Pružna korisnu i cjelovitu informaciju o autorima i tekstovima zastupljenim u njoj.

Izdavač je Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci; urednik Lukežić Irvin.

Cilj i svrha su joj objelodaniti cjelovitu Filološku bibliografiju dosad objavljenih stručnih i znanstvenih radova i prikaza kroatističke literature zajedno s popisom svih suradnika i tema o kojima se pisalo.

Pokriva razdoblje 1989. – 1998. god. i daje popis dostupnih djela.

Regionalnog je karaktera.

Ima ukupno 335 bibliografskih jedinica i sadrži predgovor, kazalo članaka, kazalo autora, kazalo prikaza, kazalo naslova, predmetno kazalo, riječ urednika.

Pod jednom predmetnicom Rijeka sa različitim pododrednicama – ima 26 bibliografskih jedinica.

Tematske bibliografije:

KEGLEVIĆ, Zlatko. BIBLIOGRAFIJA: rasprave i članci o Istri, Hrvatskom primorju i Gorskom Kotaru u časopisima i zbornicima SRH 1945-1970, 1979.

Autor bibliografije je dugogodišnji djelatnik u Sveučilišnoj knjižnici Rijeka, radio je na predmetnoj obradi članaka.

⁷ Blažeković, T. Fluminensia Croatica. Zagreb: JAZU, 1953., str. 8

Bibliografija je kumulativna, primarna i bilježi rasprave i članke što su u Istri, Hrvatskom primorju i Gorskom Kotaru objavljeni u časopisima i zbornicima SRH u razdoblju od 1945. do 1970.

Predmet bibliografije je Rijeka (80 natuknica Rijeka sa pod-natuknicama u predmetnom kazalu, str. 415). Ukupno ima 6993 jedinice.

Bibliografija sadrži predgovor, popis određenih časopisa i zborni-ka, abecedno kazalo struka, abecedno kazalo pisaca i prevodilaca i predmetno kazalo (za osobe, zemljopisna nazivlja, za mjesta, mjesne sadržaje i sl.). Članci teku logikom stručnog kataloga: po UDK oznakom.

Metodologija izrade je po principu sveobuhvatnosti.

Bibliografije članaka i časopisa koji izlaze u gradu Rijeci i obrađuju riječke teme

1. ĐEKIĆ, Velid. BIBLIOGRAFIJA ČASOPISA DOMETI: 1968-1983., 1984.

Ova sveobuhvatna bibliografija petnaest godišta riječkog časopisa "Dometi" plod je velikog broja autora različitih struka koji su registrirali gotovo 3000 bibliografskih jedinica koje govore o riječkim kulturnim zbivanjima u periodu od 1968. do 1982. Vrlo je veliki broj stvaralaca iz Rijeke, Kvarnerskog primorja, Istre i Gorskog kotara čija su djela objavljena iz različitih oblasti.

Građa je raspoređena po strukama UDK.

Bibliografija ima abecedno kazalo struka, imenski registar (za autora, prevodioce, autore likovnih priloga i suradnike), predgovor, tablicu godišta, kazalo urednika i članova uredničkog savjeta.

Cilj joj je objelodaniti povijesne činjenice, stvaralaštvo i kulturna zbivanja.

2. HANNER, Mladenka. BIBLIOGRAFIJA I-XXX, 1989.

Bibliografija je objavljena u "Vjesniku Historijskog arhiva u Rijeci i Pazinu"⁸

8 Vjesnik HARIp, god.31 (1989), Sv. XXXI (7-100)

O kompetentnosti bibliografije govore 104 autora s objavljenom građom. Obuhvaća ukupno 286 radova u prvih 30 svezaka (sv. 1/ 1953- sv. 30/ 1988.).

Izlazi kontinuirano, uglavnom svaki broj za godinu, a rjeđe za dvije.

Područje proučavanja joj je Istra, Rijeka, Hrvatsko primorje, Kvarnerski otoci i Gorski kotar, te susjedna područja: Dalmacija, Slovensko primorje, Trst.

Radovi su raspoređeni po stručnim skupinama UDK. Unutar skupine opisi su svrstani abecednim redom. Svi autori navode se u kazalu imena. Sadržaji koji se odnose na pojedinu jedinicu u predmetnom kazalu svrstani su kronološki- abecednim redom. Pod odrednicama mjesta podrazumjeva se i njihova okolica (npr. Cres, Krk- odnose se na cijeli otok). Arhivi, crkvene ustanove, muzeji - navode se u predmetnom kazalu prema mjestu u kojem se nalaze (npr. Rijeka - Historijski arhiv itd). Pod 8 predmetnica Rijeka, sa različitim pododrednicama, nalazi se 116 jedinica.

Sadrži uvod, bibliografski opis radova, abecedno kazalo struka, kazalo autora, predmetno kazalo.

3. MUNIĆ, Darinko. BIBLIOGRAFIJA: prilozi za povijest Istre, Rijeke, Hrvatskog primorja i Gorskog kotara, 1997.

Bibliografija "Jadranskog zbornika" od god. I./1956. - god./sv. 14/1991.

Bibliografija je nastala u povodu četrdesete obljetnice objavljivanja I. godišnjaka *Jadranskog zbornika* 1956. i zajedničkog djelovanja Povijesnog društva Istre iz Pule i Povijesnog društva Rijeka iz Rijeke.

Rezultat je tridesetpetogodišnjeg znanstveno-stručnog rada 155 potpisanih autora objavljenih priloga rasprava, članaka, prijevoda, ispisa povijesne građe, prikaza... Glavni dio ovog zbornika je bibliografija *Jadranskog zbornika* naslovljena *Popis radova objavljenih u "Jadranskom zborniku" od god. I./1956. do god./sv. 14./1991. godine*. Rađena je de vizu.

Po predmetu se može svrstati u specijalne bibliografije, no u konačnici osigurava mjesto u okvirima opće bibliografije jer je

pokazatelj spoznaja o cjelokupnoj povijesno - kulturnoj baštini Zapadne Hrvatske i susjednih krajeva.

Sadrži 632 bibliografske jedinice.

Pod jednom predmetnicom Rijeka ima 80 različitih jedinica.

Sadrži ispis sažetaka na stranim jezicima (tal., franc., njem., engl.), kazalo osobnih i zemljopisnih odrednica i pojmova, te dva tabelarna prikaza s podacima o svemu objavljenom.

Od 11. broja uređena je po UDK klasifikaciji i ima znanstveno - stručnu oznaku ispred svakog priloga i članka.

U nastojanju lakšeg snalaženja i korištenja bibliografije – naslovi originalnih, izvornih članaka, rasprava i priloga, otisnuti su debljim (masnim) slovima.

4. ŠUPRAHA-PERŠIĆ, Milka. BIBLIOGRAFIJA 1993-2002., 2003.

Objavljena je u "Sušačkoj reviji", glasilu Kluba Sušačana u gradu Rijeci.

Za izradu bibliografije kompetentna je dugogodišnja djelatnica Gradske knjižnice Rijeka koja je dio svog rada posvetila predmetnoj obradi, te tako stekla neophodno znanje za izradu ove korisne bibliografije. Sveobuhvatna je, iscrpna (posebice u njenim prvim brojevima), ima efemernih radova⁹.

Raspored i organizacija je kronološki niz članaka. Ima predgovor, kazalo autora, predmetno kazalo. Pri izradi, autorica se oslanja na postojeće napatke za izradu predmetnih kataloga u Hrvatskoj knjižničarskoj praksi.

Cilj i svrha joj je shvaćanje važnosti zavičajne bibliografije u sabiranju građe o lokalnoj zajednici.

Pokriva razdoblje od 1993. – 2002. Ima ukupno 737 bibliografskih jedinica.

Kad je pokrenut časopis "Sušačka revija", on je aktualizirao teme važne za povijest grada Sušaka, ali i aktualnu komunalnu problematiku tog dijela grada Rijeke. Vremenom se nametnula potreba

⁹ Šupraha, M. Bibliografija 1993-2002//Sušačka revija: Glasilo za...Rijeka: Klub Sušačana, 2003., br. 1-40, str. 3

za sveobuhvatnijom bibliografijom kako bi "Sušačka revija" bila što upotrebljivija širokom krugu studenata, učenika, stručnjaka za pojedina područja, te najširem krugu korisnika. Tako je ona postala pouzdan izvor građe za korisnike različitih izraza.

OPĆE BIBLIOGRAFIJE

1. BIBLIOGRAFIJA JUGOSLAVIJE, 1980.

Objavljuje je Jugoslavenski bibliografski institut osnovan 1948. čiji su osnovni zadaci prikupljanje, istraživanje i objavljivanje bibliografske građe.

Bibliografija Jugoslavije - knjige brošure i muzikalije, tekuća nacionalna bibliografija, izlazi od 1950. u 24 sveska godišnje. Publikacije su sređene po UDK, s godišnjim imenskim i predmetnim registrima. Od 1975. sve bibliografske jedinice obrađuju se na osnovu ISBD(M)¹⁰.

Bibliografske jedinice bez obzira na pismo publikacije ispisane su latinicom a u onima koje se odnose na publikacije štampane ćirilicom stoji skraćenica ćir.¹¹

Bibliografija: članci...NIZ A, B, C registrira gotovo sve članke koji izlaze u časopisima Jugoslavije. Izbor je selektivan. Građa je sređena po UDK. Sve tri serije izlaze od 1950.- u mjesečnim svescima, s imenskim i predmetnim kazalom.

Napomena: prikaz natuknica Rijeka za vremenski period 1080. - 1985. slijedi u dodatku: slika 1.

2. HRVATSKA BIBLIOGRAFIJA, 1978- 1985.

Počeci tekuće Hrvatske bibliografije datiraju od Hrvatskog narodnog preporoda. Stanko Vraz u časopisu "Kolo" objavljuje popise hrvatskih knjiga (1842-1850). Hrvatska bibliografija nije bila prepoznatljiva sama po sebi - objavljena je pod pseudonimom Janko Rešetar (Kolo I 1842., Kolo VII 1850.; za godine 42.-47, poslije

10 ISBD(M) – međunarodni standard za obradu monografskih publikacija.

11 Jokanović, V., Popović, E., Stojanović, V. Mala jugoslavenska enciklopedija bibliotekarstva. Beograd: IRO "Nova knjiga", 1988.

njegove smrti (Torkvat) - Kolo VIII 1851. Taj popis knjiga izradilo je HKD¹².

Prva Hrvatska bibliografija kao samostalno izdanje izlazi 1941. – 1944. – završeno sa brojem 1-4 (četverobroj). Izlazila je 3x godišnje; uređena u 21 stručnoj grupi; imala je abecedni registar u svakom svesku, pri kraju godine: godišnji registar pisaca. Od 3. godišta izlazilo je bibliotečno izdanje¹³. Rađena je DE VIZU (metoda obrade je primarna). Obuhvaća publikacije u i izvan Hrvatske (ako je djelo hrv. autora).

Donosi podatke o cijeni i težini knjige, popis kratica. Uz knjige popisane su i note, karte i časopisi. Sadrži 500-700 jedinica.

Hrvatska bibliografija počinje ponovo izlaziti 1978. godine. Planirano je da izlazi mjesečno (ne uključuje ksteriorike- autore iz inozemstva) i ne popisuje serijske publikacije. Popisuje knjige, tiskane muzikalije i kartografsku građu. Ima stručni raspored u 42 skupine, a 1980. prelazi na UDK i primjenjuje standarde ISBD i formalne odrednice. Unutar pojedinih stručnih skupina građa je svrstana abecednim redom.

Ima kazalo autora i naslova u abecednom redu i predmetno kazalo (nema kumulacije godišta). Do 1990-te god. objavljeno je 2-3 tisuće jedinica. Podatke o tekućoj bibliografiji možemo još naći na CD- Rom-u za razdoblje 1990-2002.g., na Web str. Nacionalne knjižnice www.nsk.hr.

Napomena: prikaz natuknica *Rijeka* za 1980. i 1981. god. vidi u dodatku: sl. 2

(Izdanja od 1981- 1985. god., Gradska knjižnica Rijeka i Sveučilišna knjižnica Rijeka ne posjeduju.)

3. BIBLIOGRAFIJA RASPRAVA, ČLANAKA I KNJIŽEVNIH RADOVA, 1956.

Ova interesantna bibliografija znatno je unaprijedila i olakšala rad na području nauke, književnosti i umjetnosti, a naročito na području disciplina koje pokazuju naš život i našu zemlju kroz

12 HKD- Hrvatsko bibliotekarsko društvo

13 Imali su opise samo na jednoj strani, bili su perforirani i mogli su se istrgnuti u katalog.

područja književnosti, historije i muzike u razdoblju od 1956. do 1984.

Prvi urednik joj je **Mate Ujević**, ugledni hrvatski leksikograf i enciklopedista, bibliograf, pripovjedač, pjesnik i kritičar koji je pokrenuo i izdanje Hrvatske enciklopedije (1941.- 45.) i bio glavni urednik pet njenih objavljenih knjiga.

Konceptirana je u **3 tematske cjeline**:

NAUKA O KNJIŽEVNOSTI

I

- I/1 KNJIŽEVNOST OPĆENITO. TEORIJA KNJIŽEVNOSTI. UPOR-EDNA KNJIŽEVNOST
- I/2 HISTORIJA JUGOSLAVENSKIH KNJIŽEVNOSTI
- I/3 HISTORIJA STRANIH KNJIŽEVNOSTI
- I/4 KNJIŽEVNE PERIODIČKE PUBLIKACIJE
- I/5 HISTORIJA NARODNE KNJIŽEVNOSTI
- I/6 KNJIŽEVNA DRUŠTVA

II

JUGOSLAVENSKA KNJIŽEVNOST

- II/1 POEZIJA A-F, G-LJ, M-R, S-Ž.

III

STRANA KNJIŽEVNOST

- III/1 POEZIJA

IV

HISTORIJA

- IV/1 HISTORIJA OPĆENITO, POMOĆNE HISTORIJSKE NAUKE, ARHEOLOGIJA, DOKUMENTI, GRAĐA
- IV/2 HISTORIJA JUGOSLAVENSKIH NARODA
- IV/3 ? (nedostaje 12 tom – u knjižnici)

MUZIKA

Bibliografija rasprava, članaka i književnih radova uređena je po strukama, a unutar struka po autorima. Sadrži 13 svezaka.

U bibliografiji svaka cjelina ima predmetno kazalo. Za historiju je tiskan *Zaseban svezak* (sv.10 – za sv. 8. i 9.), a za ostala područja predmetni indeksi su unutar svakog sveska.

Predmetno kazalo raspoređuje bibliografske jedinice po predmetima.

Tako je npr. Bibliografska jedinica Rijeka i poezija indeksirana: Rijeka. Poezija ,

i: Poezija. Rijeka i – .

Napomena: natuknice *Rijeka* slijede u dodatku: sl. 3.

4. GRAĐA ZA HRVATSKU RETROSPEKTIVNU BIBLIOGRAFIJU KNJIGA 1835-1940, 1982.

Hrvatska retrospektivna bibliografija sadrži 140.000 glavnih i sporednih bibliografskih jedinica, odnosno predmetnih oznaka.

Objavila ju je Nacionalna i sveučilišna knjižnica (u razdoblju 1982-1999) u 25 svezaka.

Niz je opća retrospektivna bibliografija rađena po nacionalnom, jezičnom i teritorijalnom načelu s abecednim rasporedom autor-skih i anonimnih odrednica. Popisane su knjige, separati, pretisci, te autografirani strojopisi i rukopisi. Ima kazalo autora, naslova, predmeta i ISBN kazalo. Raspored građe je stručni - po UDK.

Obuhvaća razdoblje od preko sto godina.

To je do sada najopsežnija objavljena hrvatska bibliografija knjiga, a u planu je dopuna: izrada jedinstvenog kazala i Hrvatske retrospektivne bibliografije od početaka tiska do 1835. koja pripada korpusu CROATICA (nacionalni autori). Prestaje izlaziti 2000-te g.

Napomena: Prikaz broja bibliografskih jedinica koje se nalaze pod jednom natuknicom *Rijeka* u predmetnom kazalu – po sveščićima, slijedi u dodatku sl.4.

V. ENCIKLOPEDIJE

Enciklopedija: djelo u kojem se abecednim ili kakvim drugim metodičkim slijedom, okupljaju i sustavno obrađuju činjenice i spoznaje o svim ljudskim znanjima (opća enciklopedija) ili pak sva građa jedne znanosti, umjetnosti, područja (strukovna e. ili posebna e.)¹⁴

Domaće opće enciklopedije:

1. NARODNA ENCIKLOPEDIJA: SRPSKO-HRVATKO- SLOV-ENSKA, 1928., knj. 3, (N-R)

Natuknica na str. 927.

RIJEKA (Fiume), grad u Italiji. Leži podno kraskih brežuljaka, (Kalvarija), u krajnjem sjeveroistočnom kutu Kvarnera, koji se ovdje zove i Riječki zaliv, na desnoj strani Rječine, koja je na istoku rastavlja od grada Sušaka u kraljevini SHS....

Tekst na 6 stranica, (u 12 stupaca) donosi detaljan opis Rijeke.

Na kraju upućuje na literaturu (9 bibliografskih jedinica).

2. ENCIKLOPEDIJA LEKSIKOGRAFSKOG ZAVODA, 1967.

Natuknica na str. 475.-476.

RIJEKA, grad i najveća luka u Jugoslaviji, na ušću Rječine na unutaršnjem rubu Riječkog zaljeva , 100 339 st.(1961.)...

Tekst od 60 redaka u stupcu.

Podnatuknica: Riječka rezolucija (u 35 redaka).

3. OPĆA ENCIKLOPEDIJA JUGOSLAVIJE, 1968.

Sv.7 (R – Srbija)

14 Enciklopedija.// Hrvatska enciklopedija. Zagreb: Leksikografski zavod "Miroslav Krleža", 1999.- .Sv. 3., str. 452.

Natuknica na str. 73.

RIJEKA, grad i glavna morska luka na jugoslavenskoj obali Jadrana (100.339 st. 1961). Izgrađena...

U tekstu na 4 stranice opsežan opis grada Rijeke, 6 slika (Brodogradilište Treći maj, Stup sramote u Rijeci, Rimski luk u Rijeci, Pogled na dio luke, Trsat i Gradski toranj.).

Na kraju teksta upućuje na LIT. (3 bibliografske jedinice).

4. HRVATSKA OPĆA ENCIKLOPEDIJA, 1980.

Natuknica na str.114.-115.

RIJEKA- grad i najveća luka Jugoslavije; 191 514 st. (1981.). Razvila se..

Nepune dvije stranice teksta+ slike luke, gradskog tornja.

5. HRVATSKA ENCIKLOPEDIJA,- (tekuća.... Izišlo 7 sv.- planirano 11... još nema R)

6. HRVATSKI ENCIKLOPEDIJSKI RIJEČNIK, 2002. g

Sadrži 110.000 osnovnih riječi i izvedenica, 47.000 hrvatskih imena, prezimena i lokaliteta njihove rasprostranjenosti, 18.000 obrađenih imena iz zemljopisa, povijesti, mitologije i opće kulture.

Natuknica na 1135. str.

RIJEKA Ž (G Rijeke) grad i glavna hrv. luka na ušću Rječine u Riječkom zaljevu, 167.964. stan. ..

7. ISTARSKA ENCIKLOPEDIJA, 2005.

Natuknica na str. 691.

RIJEKA (tal. FIUME), grad i najveća hrv. luka na obali istoimenog zaljeva...

143. 395 st. (2001.)

Tekst u 60 redaka u stupcu.

Domaće strukovne enciklopedije:

1. VOJNA ENCIKLOPEDIJA, 1974.

Sv. 8 (Ratna privreda- Spahije)

Natuknica na str. 169.- 171.

RIJEKA... Tekst u 5 stubaca-(dvije i pol str.). Karta Riječkog zaliva. Podnatuknica: Istorija.

Na kraju upućuje na bibliografiju (12 bibl. jedinica)

2. POMORSKA ENCIKLOPEDIJA, 1960

Sv. 6 (P- Santa)

Natuknica na str. 632-639:

RIJEKA- grad i najveća luka u Jugoslaviji, 86.684.st. (1953)...

Tekst na 10 stranica, uz 8 slika i kartom Riječkog zaljeva.

Podnatuknice: grad. Luka. Privreda. Pomorske veze. Industrija. Historija. Brodogradnja. Pomorstvo. Ribarstvo.

Strane opće enciklopedije:

1. VOCABOLARIO UNIVERSALE ITTALIANO, 1834.

Vol. III (E-KU)

Natuknica na str. 311.

FIUME(Geog.) Lat. Fanum S. Viti ad flumen. Cita della Morlacchia, sul golfo di Charnero.- Fiume della Amazzoni. V.Amazzone. (G)

2. NUOVA ENCIKLOPEDIA ITALIANA: OVERO DICIONARIO GENERALE DI SCIEZE, LETTERE, INDUSTRIE, ECG. Torino: Univite tipografico- editrice Torinese, **1880.**

Natuknica na str. 556-557.

FIUME (geogr.)- Citta capoluogo del distretto del litorale ungherese, situata in una stretta valle allo sbocco della Fiumara nel golfo del Quarnero nell Adriatico...

Al tempo dei Romani...

3. DIZIONARIO DELLA LINGUA ITALIANA, 1924.

Natuknica na str. 837

FIUME. S. M. Aff. Al lat. Aureo Flumen. Granda adunanza d,acque che continuamente corrono infino al mare..

FIUMMANA e FIUMARA. S. F. Pin che Fiume, cioe Allagazione di molle acque..

4. ENCICLOPEDIA MODERNA ITALIANA, 1934 Vol.II

Natuknica na str. 1371

FIUME (FM) citta italiana della Dalmazia, capoluogo della provincia omonima; ab. 52.928 : porto...

5. GRANDE DIZIONARIO ENCICLOPEDICO, 1935.**Vol. XIII**

Natiknica na str. 33-38. (sa slikama)

FIUME (slovo: Rieca). Così detta dalla Fiumara che l'atraversa, e'la citta italianissima, che col suo porto formo lo sbocco dell Ungheria suol Adriatico e che questa sua naturale funzione e impedita dalla Jugoslavia, che ha preso possesso del suo retroterra dopo gli ultimi trattati. Ab. 52. 928 nel 1931....

Napomena: naslovi 1- 5 nalaze se u knjižnici Državnog arhiva Rijeka, a naslovi koji slijede, u Gradskoj biblioteci Rijeka.

6. ENCICLOPEDIA ITALIANA DI SCIENZE, LETTERE AD ARTI (1938-1948), 1948.

Natuknica na str. 953-954

FIUME (croato RIJEKA; XV, p.517; App. I. P. 601).- Secondo le disicioni del trattato di Porigi del 10 febbraio 1947, Fiume e stata ceduta dall Italia alla repubblica federale di Iugoslavio che l ha incorporata nella repubblica croata. Alla citta...

Podnatuknice: Provincia Carnaro. Storia.

Na kraju teksta upućuje na BIBL. (dvije bibliografske jedinice)

7. ENCICLOPEDIA ITALIANA EDIZIONE 1949.

Natuknica na str. 516-523

FIUME (A.T., 24-25-26).- Citta e porto della Venezia Giulia, situato a 45 20 22 di latitudine. N.e a 14 25 20 di long. E. Greenwich (2 longitude E. da Roma), dove la grande via novigabile dell Adriatico, penetrate profondamente fra la pensola apaninica e la Balcania...

Tekst na osam stranica detaljno opisuje Grad Rijeku. Uz tekst donosi 18 slika, grb Grada Rijeke, kartu i Fascimile pisma Gabriela d Annunzia prijatelju u Rijeci (1919.).

Podnatuknice: Storia.La Questione di Fiume.

Na kraju teksta upućuje na bibliografiju (31 bibl jedinicu)

8. ENCICLOPEDIA ITALIANA, 1950

Natuknica na str 601-602:

FIUME(XV, p.516.- Il sobborgo di la dalla Fiumara, che prendera pin tardi il nome di Sušak, si chiano, in un primo tempo..

Podnatuknice: Regolamentoo della cittadinanza. La provincia del Carnaro.

Uz tekst uz odrednicu Rijeka, upućuje na kraju na bibliografiju koja donosi građu o Rijeci (od 17 bibl. jedinica)., + sliku : Tempo votivo di Cosala).

9. ENCICLOPEDIA ITALIANA, 1952.

Natuknica na 449. str.:

FIUME(citta)...

Tekst u nekoliko redaka.

10. ENCICLOPEDIA UNIVERSALE ALFABETICA, 1972.

Natuknica na str. 1112.

FIUME, (ora- Rijeka) citta e porto, in fondo al golfo del Quarnaro, con 112.000 abitanti...

Tekst u 18 redaka u stupcu.

Natuknica na str.691

FIUME(Rijeka, Croazia), 15516 e, cartina, tavv 105-108, I...

Tekst u 16 redaka

11. ENCYCLOPEDIA AMERICANA THE INTERNATIONAL REFERENCE WORK, 1959.

VOLUME XI FALSTAFF-FRANCKAN :

Natuknica na str. 304.:

FIUME, fyoo ma, or RIJEKA), re-ye ka, seaport of the Adriatic, capital of an Italian province of the same name prior to 1947, whwn it was assigned to Yugoslavia inder the terms of the peace treaty following World War II; under Yugoslav sovereignty it is known as Rijeka (q.v.)...

Tekst od 65 redaka-na pola stupca. Na kraju teksta upućuje na studiju Consult Moodie. A.E. The Italo-Yugoslav Boundary: A study in Political Geography (London 1945.)

VOLUME XXIII PUMPS-RUSSELL VILLE:

Natuknica na str. 523.

RIJEKA, re-ja ka, Yugoslavia, seaport on the Adriatic, located at the head of the Gulf of Kvarnero, 40 miles southeast of Trieste. It was assigned to Yugoslavia by the Italian peace treaty of 1947, prior to which time it bore the name of Fiume..

Tekst u 10 redaka.

12. COMPTON S PICTURED ENCYCLOPEDIA AND FACT-INDEX, 1963.

The Easty Reference Fact- Index Q-R :

Natuknica na str. 395.

RIJEKA, Yugoslavia. See in Index Fiume.

Tekst se sastoji samo od uputnice na Fiume.

The Easty Reference Fact- Index. Guide to all volumes for subject beginning with F.:

Natuknica na str. 181

FIUME, Yugoslavia. On the eastern coast of the Adriatic Sea, about 40 miles southeast of Trieste, lies the city of Fiume.

Tekst u 27 redaka u stupcu, uz crtež karte Jugoslavije- smještaj Rijeke.

13. THE NEW ENCYCLOPEDIA BRITANNICA, 1768.

VOLUME 4 DELUSION- FRENSEN

Natuknica na str. 808.

FIUME (Croatia). see Rijeka

Tekst se sastoji samo od uputnice.

+

FIUME question, post – World War I controversy between Italy and Yugoslavia over the control of the Adriatic port of Fiume (known in Croatia as Rijeka; q.v.)...-

Tekst od 45 redaka- pola stupca.

VOLUME 10 RETI- SOLOVETS

Natuknica na str. 71.

RIJEKA, Italian FIUME, city, major port and industrial, commercial, and cultural centre of Croatia, located on the Kvarner (a gulf of the Adriatic Sea). It is the major port of Croatia. The city...

Tekst od 62 redaka- pola stupca, sa slikom: Monument to Independence overlooking the harbour at Rijeka, Croatia.

14. THE NEW ENCYCLOPEDIA BRITANNICA: THE INDEX. ..

A-X

Natuknica na str. 738.

FIUME (Croatia): see Rijeka (uputnica)

L-Z

Natuknica na str. 637.:

Rijeka, or Fiume (Croatia)

15. DER BROCK HAUS, 2004.

BAND 2 EIT-ISK:

Natuknica na str. 1385.:

FIUME, italien. Name der kroat. Stadt/ Rijeka

Tekst se sastoji samo od uputnice od jednog retka.

BAND 4 NAR-SHAO:

Natuknica na str. 3970.

WICYPEDIA

Pregledala sam slobodnodostupnu enciklopediju na Internetu:
VIKIPEDIA

Pod predmetnom odrednicom RIJEKA dobila sam pregledni enciklopedijski članak s poveznicama na Web stranici Grada Rijeka.

VI. LEKSIKONI

Leksikon (enciklopedijski rječnik)...1. Sinonim za rječnik. U početku označavao isključivo jezični rječnik. Tako i danas znači zbirku riječi nekog jezika, a bavi se i njihovim podrijetlom, tvorbom, uporabom i značenjem. 2. Leksikografsko djelo, informativni priručnik u kojem se u abecednom ili strukovnom rasporedu donosi pregled ukupnoga ljudskog znanja, i općeg sadržaja (opći leksikon) ili pak se daje pregled isključivo stručnoga sadržaja ograničenog na određeno područje (strukovni leksikon).¹⁵

Domaći opći leksikoni**1. LEKSIKON JLZ A-Ž, 1974.**

Natuknica na str. 835.

RIJEKA, grad i najveća luka u Jugoslaviji, na ušću Rječine u Riječkom zaljevu; 132.930 st...

Tekst u 35 redaka u jednom od tri paralelna stupca.

15 Leksikon.//Hrvatska enciklopedija. Zagreb Leksikografski zavod "Miroslav Krleža", 2004., Sv 6., str.500.

2. HRVATSKI OPĆI LEKSIKON A-Ž, 1996.

Natuknica na srt. 844.

RIJEKA, grad i gl. hrv. luka, na ušću Rječine u Riječkom zaljevu: 167 964. st.

Tekst u 26 redaka.

3. HRVATSKI LEKSIKON, 1997.

Natuknica na str. 367-369.:

RIJEKA, grad, najveća hrv. luka i sjedište Primorsko – goranske županije; 167 964 st. (1991)...

Tekst na 3 stranice, uz slike Rijeke

Strukovni leksikoni

1. POMORSKI LEKSIKON, 1990.

Natuknica: str.691.-692.

RIJEKA, najveći jugosl. trg. luka i grad (159 433 st., 1981.) na obali Riječkog zaljeva (Kvarnerski zaljev; SR Hrvatska); sjedište Jadrolinije i Jugolinije...

Tekst u 2 stupca, dosta opširno.

2. PRIRUČNI LEKSIKON, 1967.

Natuknica na 830.-831. str.

RIJEKA je grad u Hrv. Primorju, najveća luka Jugoslavije, 78.000 st..

Tekst u 64 retka. Podnatuknica: Riječka rezolucija.

3. VELIKI ŠKOLSKI LEKSIKON, 2003.

Natuknica na str. 828.:

RIJEKA, grad na ušću Rječine u Riječki zaljev, najveća hrv. Luka i središte Primorsko- goranske županije, 143 395 st. (2001.).

Tekst u jednom stupcu- 18 redaka. Slika u boji: Rijeka - korzo.

VII. OSTALI IZVORI:

1. KEGLEVIĆ, Zlatko. BIBLIOGRAFIJA: prilog građi za bibliografiju povijesti Rijeke: članci o Rijeci u Riječkim novinama 1843.-1918., 1992.
2. RIJEKA: geografija, etnologija, ekonomija, saobraćaj, kultura: zbornik. Zagreb: Matica Hrvatska, 1953., knj. I
Cilj: dati prikaz uloge Rijeke prema svom zaleđu u nacionalnom, političkom, ekonomskom i kulturnom pogledu. Imalo kazalo imena, lica i mjesta. Sumaries. Građa je raspoređena u četiri poglavlja s priložima, ispravkama i dopunama, popisom suradnika i popisom slika.
3. SAMANI, S. BIBLIOGRAFIA STORICA DI FIUME, 1969.
4. SAMANI, S. DIZIONARIO BIBLIOGRAFICO FIUMANO, 1975.
5. ŽIC IGOR. KRATKA POVIJEST GRADA RIJEKE. Rijeka: "Adamić", 1998.
6. RIJEKA: turistički vodič. Rijeka: Rimedia, 2001.
7. DVD Turističke zajednice Rijeka
8. Web stranice: <http://www.vidi.hr>

**VIII. INFORMACIJSKI IZVORI,
NJIHOVO VREDNOVANJE I KORISNOST**

Uspješnost svake informacijske službe temelji se na aktualnosti informacija koje pruža i na opsegu udovoljavanja potreba korisnika.¹⁶ J.H. Shera kaže da knjižnica, naročito narodna, daje na raspolaganje velik izbor informacija kako bi korisnik mogao odabrati onu koja najbolje odgovara njegovoj potrebi...¹⁷ Nadalje upozorava da bibliotekari ne bi smjeli govoriti o prosječnom čitatelju kojega zapravo i nema, jer svaki korisnik ima svoje posebne potrebe koje bibliotekar mora uvažiti u skladu sa "zakonima" S.R.

16 Sečić, D. Informacijska služba u knjižnici. Zagreb: Naklada Benja, 1995. g, str 14

17 Shera, J.H. Introduction to library science. Littleton, Co: Libraries Unlimited, 1976. Str. 63

Ranganathana : " Svakoj knjizi njezin čitatelj" i "Svakom čitatelju njegova knjiga".

Kako imamo more izvora prisutnih u knjižnici – najvažnije ih je procijeniti. W. Katz kaže da je to posao knjižničara. Knjižničar mora pratiti promjene, izvore i procijeniti što je najbitnije za knjižničara i sve korisnike. Primarni kriteriji vrednovanja su

- a. *Svrha*. Svrha priručnika mora biti evidentna (naslov ili sadržaj), da li je autor kompetentan, da li su izvršene najosnovnije informacije – da li izvori odgovaraju svrsi upita? Smjernice do dolaska informacija dobivaju se kroz
- b. *Sadržaj* koji bi trebao dati podatke što očekuje autor da će taj rad postići
- c. *Index* koji daje primjere koje su teme pokrivena. Važno je da priručnici imaju kazala – bez njih su beznačajni.¹⁸

Korisnika treba usmjeriti, pomoći mu. Cilj uvijek treba biti isti, a to je: odgovor na zadano pitanje. Informacija mora biti aktualna, pravovremena, kvalitetna. Korisnik mora dobiti brz, točan, iscrpan odgovor. Za knjižničara to je često refleksna radnja. Knjižničar mora vrednovati, interpretirati i pojasniti podatke korisniku. Vrednovanje traženja informacija uključuje kvalitetu i opseg odgovora na postavljeni upit, ažurnost bobliotekara, raspoložive priručnike, vodiče koji poboljšavaju pretraživanje, utrošeno vrijeme, pretraživanje izvora i izvan knjižnice. Bitno je znati upotrijebiti bibliografije, kataloge, priručnike, leksikone....

Kao knjižničaru - diplomantu, u ulozi korisnika knjižnice, prilikom izrade ovog rada bila mi je važna i značajna pomoć informatora u knjižnicama koje sam posjećivala. Nailazeći na različite poteškoće u traženju određenih izvora i te kako mi je postajalo jasnije značenje ogromne uloge informacijskog stručnjaka u knjižnici i kolika je njegova neprocjenjiva važnost. Katz-ova teorija o dobrom knjižničaru činila mi se značajnijom, a njena potvrda u stvarnosti - potrebnijom. Ono što sam otkrila na tom svom putu je porazna činjenica da neki knjižničari zanemaruju svrhu svoga postojanja u knjižnici.

18 Katz, W. Introduction to reference Work. Ch. I. Reference librarians on the information highway. Evaluation of reference sources. 8th ed. New York: Mc Graw-Hill Book Company, 2002. Str. 26-28

Moram priznati da su moja očekivanja premašila ono dobiveno – što me navelo na niz monologa vezanih uz stručno usavršavanje knjižničara. Poneki knjižničar ipak bi trebao ponovo proučiti Katzovo poglavlje "What it takes. Will you be good reference librarian?"¹⁹ Po njemu uspješan knjižničar mora imati :

1. *Znanje* – to znači da knjižničar mora znati bolje od ikoga iskopati informacije nekog znanstvenog polja
2. *Komunikacijske sposobnosti* – to znači da mora znati razgovarati sa svim vrstama ljudi kako bi otkrio što oni trebaju
3. *Kompetenciju u izboru i traženju materijala* – iz popisa podataka do almanaha i bibliografija²⁰

Knjižnice danas imaju prepoznatljivu ulogu u informacijskoj djelatnosti. One postaju bibliotečno- informacijski centri. Jedan od najvećih autoriteta za predmet informacijska služba, W. Katz, smatra da se knjižnična informacijska služba bavi i pretraživanjem literature – odnosno ima ulogu "odskočne daske" prema informacijskoj znanosti. Uloga bibliotekara kao informatora neprocjenjiva je. Katz kaže da svaki bibliotekar danas treba biti osposobljen za:

- prikupljanje spoznaja o ukupno dostupnim informacijskim izvorima i procjenu vjerojatnosti uspjeha određene strategije pretraživanja u određenoj situaciji
- djelotvorno organiziranje podataka i informacija za korištenje
- korištenje niza informacijskih tehnologija za razumijevanje korisnika i zadovoljavanje njihovih informacijskih potreba²¹

Važno je da bibliotekar i korisnik u priručniku mogu pronaći brze odgovore na svoja pitanja. Pri tome treba imati na umu da su dobro izrađena kazala glavni kriteriji za vrednovanje referentne publikacije.

19 Što je potrebno. Hoćete li biti dobar knjižničar?

20 Katz, W. Introduction to reference Work. Vol. I. Basic information services. Ch. I. Reference libraries on the information highway. 8th ed. New York: The Mc Graw Hill Book Company, 2002. Str. 13

21 Katz, W. Introduction to reference Work. Vol I. Basic information services. 5th. ed. New York: Mc Graw Hill Book Company, 1987. Str. 31

Odgovarajući na informacijske potrebe korisnika, kvalitetan rad bibliotekara ovisi o pristupu brojnim informacijskim izvorima, pa i građi koja je pohranjena u drugim knjižnicama i knjižničnim mrežama.

Ako bibliotekar cijeni svoju struku - nastojat će pružiti korisniku valjanu i kvalitetnu uslugu.

U većini knjižnica prevladavaju tradicionalni tiskani izvori informacija, pa im se stoga treba posvetiti najviše pažnje. Potrebno ih je djelotvorno kombinirati s korištenjem elektroničkih medija. U 3. izdanju svoje knjige (1978.) Katz povezuje nekonvencionalne izvore informacija sa zadaćom knjižnice da djeluje kao informacijsko središte. U skupinu nekonvencionalnih izvora Katz ubraja i stručnjake svih profesija od kojih građanin može dobiti savjet ili informaciju.

Knjižničar mora vrednovati izvore informacija.

U Reference Librarian as Information Mediator ²²/Knjižničar kao posrednik/ Katz W. kaže :

"Veliki, važan odgovor na problem Knjižničara kao posrednika u traženju informacija jest odrediti što je važno, što je potrebno, a što treba odbaciti.

Kao posrednik u traženju informacija knjižničaru je danas povjerena uloga u informacijskoj zajednici sutrašnjice. Gdje je jednom knjižničar bio korisni pojedinac, sutra kao posrednik, on ili ona biti će neophodan.

Knjižničari mogu smatrati masu informacija blagoslovom ako ništa drugo onda to

(1) povećava priliku (mogućnost) pronalaska najnovijeg, trenutnog i točnog odgovora i (2) ohrabruje laika da smatra knjižničara osobom školovanom za nošenje sa tom masom informacija.

U prošlosti knjižničari su imali suprotan problem. Nikad nisu bili sigurni hoće li korisnik primiti dosta informacija o problemu, tendencija je bila dati korisniku sve što god se može dati pa da onda on sam izabere. Zahvaljujući današnjem mnoštvu informacija

22 Katz,W. Introduction to referenc work. 8th ed. New York: Mc Graw-Hill Book Company, 2002. Vol. II Reference servis and reference processes., str. 25/26

ova formula može voditi samo u promašaj i frustraciju korisnika. Profesionalci, naravno, mogu još i danas tražiti sve informacije koje postoje, ali takvi su rijetki.

Zdrav razum određuje profesionalnog knjižničara da diktira i kontrolira informacije. Sposobnost da odredi što je dobro, loše ili nerazumljivo za pojedinca i njegov problem, *srž* je stvari. *To je ono što knjižničar vježba svaki dan....* Kako netko može odabrati pravi časopis /periodiku/ ili članak od preko 120 000 do 170 000 časopisa koji se izdaju... Koja knjiga je baš prava za pojedinog korisnika? Da li da se zbunjeni srednjoškolac priključi na Internet ili da se obrati specijaliziranijem servisu kako bi pronašao podatke... kako odabrati pravu stranicu...

Knjižničar odabire što je potrebno i tako pomaže ukrotiti informacijskog diva. Pored uključivanja i isključivanja pojedinih informacija knjižničar se mora baviti onime što je dostupno.

Koliko je važno dobro izvagati koje informacije su potrebne, važno je i razumjevanje korisnikovih potreba. To podrazumjeva da knjižničar ima određene sposobnosti kada se postave pitanja:

1. *Razumjevanje korisnikovih potreba.* U većini slučajeva knjižničar mora razumjeti istraživački proces. Kako se od hrpe neorganiziranih podataka može doći do posebnog podatka ili grupe podataka koje mogu pomoći u rješavanju problema.
2. *Razumjevanje da većina ljudi uz svoje pitanje imaju pitanja o informaciji samoj* i često rade na slijepo o tezi koju do kraja ne razumiju. Gađati i promašiti je čest način u istraživanjima poput a) rješenje za adolescentski kriminal, b) vrijednost doprinosa Henry Jamesa klasičnom romanu ili c) riješi značenje širenja svemira...

Korisnik se kreće od općeg prema pojedinačnom i očekuje pomoć knjižničara. Primjeri uključuju isfrustriranog tesaru koji traži informacije o konstruiranju krova garaže i ne želi sve podatke koji postojeo tesarstvu i povijesti garaža ili pak srednjoškolca koji traži podatke za rad "demokracija nasuprot socijalizmu" gdje knjižničar mora smanjiti i odvojiti minimalan materijal prema kratkom vremenu i obrazovnom podrijetlu učenika."

Pregledavajući različite izvore koje bih mogla izdvojiti kao korisne za odabranu temu ovog rada, shvatila sam da su sve teškoće

za nekoga tko se želi baviti takvom građom – zapravo objektivne prirode.

Najživlja književna, kulturna i štamparska djelatnost na hrvatskom jeziku razvija se u Rijeci početkom 20. stoljeća i traje do početka Prvog svjetskog rata. Razdoblje od 1921.-1945. donosi prekid svake kulturno – prosvjetne djelatnosti za Hrvate, jer je to period talijanske vladavine u Rijeci. Ponovni kulturno-politički razvitak počinje nakon oslobođenja.

Bibliografija Jugoslavije, za godine kada je Hrvatska bila integralni dio Jugoslavije, donosi teme koje su odgovarale tadašnjoj ideologiji vremena, te je selekcija članaka možda ideološki obojana.

Pregledom Hrvatske bibliografije iz broja u broj primijetila sam da su natuknice Rijeke relativno oskudne, preskromne s obzirom na broj članaka koje obrađuje, te zaključujem da je Hrvatska bibliografija ekstremno selektivna te nije bogat izvor informacija općenito, pa ni na temu Rijeka. Možemo reći da je velika šteta što se Hrvatska bibliografija mora pretraživati svešćić po svešćić u svojoj ON LINE verziji.

Veliki problem u pretraživanju takve bibliografije, jer ne postoji mogućnost elektroničkog pretraživanja niti pretraživanja bibliografije u cijelosti - po godinama, zaista iziskuje mnogo vremena, te predstavlja dodatni problem.

Najbogatiji izvor informacija je svakako skupni katalog CROLIST i tematske bibliografije koje su veoma korisne u sakupljanju građe iz koje ćemo saznati više o Rijeci.

Naravno – upotrebljivost svih navedenih informacijskih izvora zavisna je o aspektu vezanom za Rijeku kao takvu (npr. povijest ili geološka istraživanja – te će korisnik posegnuti za izvorom koji mu je tematski najprihvatljiviji).

Upravo u tom aspektu, knjižničar će odigrati ključnu ulogu u usmjeravanju korisnika na odgovarajući informacijski izvor.

Da li se možemo složiti između ocjene i procjene ima li dosta informacijskih izvora o Rijeci relativno je – no mišljenja sam da su ti izvori svakako kvalitetnije upotpunjeni bibliografijom koja je nedavno objavljena u Osijeku pod nazivom " *Bibliografija o arhivima,*

čitaonicama, knjižnicama i muzejima: napisi iz riječkih i sušačkih hrvatskih novina od 1900. do 1999. godine, na području današnjih županija Primorsko-goranske, Istarske i Ličko-senjske."

Bibliografija je rezultat višegodišnjeg stručnog rada autorice Katice Tadić.

Sačinjena je od novinskih napisa objavljenih tijekom 20.st. o arhivima, čitaonicama, knjižnicama i muzejima u Kvarnerskom primorju, Istri, Gorskom kotaru i Lici. Broji 9558 jedinica. Kronološki niz započinje napisima iz novina "Novi list" (1900. do 1907.), a završava sa "Novi list"(1954.-1999.). Retrospektivna je, regionalna, specijalna jer obuhvaća samo određene institucije kulture, analitička jer izdvaja pojedine napise i obrađuje ih. Ima predgovor, uvodnu riječ, upute za upotrebu, popis novina sa kraticama, predmetno kazalo, mjesno kazalo, autorsko kazalo.

Zbog podataka koje donosi značajan je oslonac u istraživanju hrvatske knjižne baštine i kulturnih ustanova, osobito za prostor spomenutih županija.

Slika natuknica *Rijeka* u dodatku, pokušaj je cjelovitijeg uvida u zbivanja iz područja koje tema donosi.

Natuknice sam izdvojila zbog preglednosti.

Ostali spomenuti izvori navode se zbog korisnosti informacija za građu kojom smo se bavili.

IX. ZAKLJUČAK

Kulturna povijest naroda, a posebno Hrvata u Rijeci, jeste povijest borbe za nacionalnu kulturu.

Na kulturnom oličju Rijeke vidljivo se odrazila i politika vladajućih režima u prošlosti. Kulturno – historijska zbivanja i politički događaji u Rijeci obilježili su i određena razdoblja u njenom kulturnom razvitku. Kao svjedočanstva vremena i borbe za opstanak - stvorena su brojna kulturna djela kao dokaz otporne i stvaralačke snage naroda, a što se u određenim područjima i određenim razdobljima zbiva vidljivo je u brojnim bibliografijama.

Iz svega što je napisano možemo zaključiti da nam stoje brojni izvori na raspolaganju za pronalaženje građe na temu Rijeka. Korisnik će posegnuti za izvorom koji mu je tematski najprihvatljiviji.

S obzirom na povijest Rijeke kao podvojenoga grada nailazimo na teškoće, te iz te činjenice proizlazi npr. da je glavnina građe do 1945. publicirana na talijanskom jeziku za područja grada koje nazivamo FIUME- što znači *Rijeka osim Sušaka*, pa je i nasljeđena Biblioteca Civica²³, dio fonda Sveučilišne knjižnice Rijeka, uglavnom građa na talijanskom jeziku.

Građu na hrvatskom jeziku posjeduje Gradska knjižnica Rijeka – koju je baštinila od svoje prethodnice Gradske biblioteke na Sušaku.

S obzirom na povijest koju je Rijeka dijelila u različitim državama i različitim jezičnim i kulturološkim krugovima, sekundarni i tercijarni izvori informacija o njoj upućuju na to da bez obzira na navedene izvore ipak možemo zaključiti da su podaci možda nedostatni.

Možda budućnost uslijedi integralnim popisivanjem na temu grada Rijeke u nekoj budućoj sekundarnoj bibliografiji.

Svakako je drugačije kad netko poznaje sredinu, pa je i informacijski aspekt drugačiji – lakše mu je baviti se informacijskim aspektom te sredine.

Bavljenje ovom građom pomoglo mi je da i sama složim mozaik priče o toj cjelini.

Rijeka je gospodarsko, kulturno i znanstveno sjedište, tranzitni grad sa stanovništvom hrvatskog jezičnog izraza u kojem je 1530.

23 Osnovana je 1626. godine i temelji se na fondovima Isusovačkog kolegija u Rijeci (Collegii Soc. Jesu Fluminensis), njihove gimnazije i visokog učilišta. 1782. godine otvorena je kao javna gradsko-gimnazijska knjižnica. Od 1840. prima obavezni primjerak svih tiskanih publikacija u Rijeci, a od 1842. otvorena je kao javna knjižnica "Biblioteca civica". Pod tim imenom djeluje sve do 1948. godine kada se osniva Naučna biblioteka Rijeka, čiji osnovni fond postaje "Biblioteca civica". 1912. god. u ovoj knjižnici se stvara zbirka građe zavičajnog karaktera pod imenom "Fluminensia". Fond knjiga se satoji od 37.000 svezaka monografija, periodike i sitnog tiska. Tu je i 11 inkunabula. Danas je to zaseban fond zaštićen kao spomenik kulture, hrvatske i europske baštine.

biskup Šimun Kožičić osnovao glagoljsku štampariju koja je radila do 1531. Rijeka je bila drugo mjesto na hrvatskom tlu koje se služilo tim velikim izumom čovječanstva - što svjedoči o tome da je Rijeka već tada bila jedno od kulturnih centara Hrvatske.

Kraj osamnaestog stoljeća u Rijeci, opći privredni i ekonomski zamah početka Adamićevog doba, donosi veliku promjenu u odnosu prema knjizi.

Počinje se ostvarivati ideja osnivanja knjižnice "ad usum publicum".

1779. grad dobiva svoju prvu latiničku tiskaru. Prvu nakon gašenja glagoljske tiskare Šimuna Kožičića Benje 1531.god.. Tiskara Karletzky će živjeti sa Rijekom sve do 1894., a u prvih 40 godina djelovat će kao jedina gradska tiskara. To je jedna od ljepših povijesnih priča Rijeke.

Kroz brojne natuknice u prikazanim bibliografijama i bibliografskim pomagalima saznajemo o Rijeci kao gradu bogate i burne povijesti, njenom ekonomskom položaju, političkim i kulturnim prilikama, saobraćaju, školstvu, društvenim djelatnostima, arhitekturi, spomenicima koji datiraju iz I. stoljeća i doba Rimljana... grofovima Devinskim, Krčkim knezovima, obitelji Walsae, carica Mariji Tereziji, Francuzima, Englezima, Talijanima, Mađarima, revoluciji, rezoluciji, nemirima i ratovima...

Kako su se mijenjale političke prilike tako se mijenjala i nacionalnost učenika gimnazije. Riječani su godine 1825. Illyri, 1826. Hungari, 1848. Croate. Djeca iz Primorja su 1825. Illyri, otočani i Senjani su Dalmate, a ona iz unutrašnjosti Istre su Istriani da bi svi 1848 postali Croate. Tada su učenici gimnazije bili Ivan Zajc, glazbenik, Adolf Veber, književnik, Franjo Rački, povjesničar i političar, Eugen Kvaternik, političar, Erazmo Barčić, riječki patricij i najgovorniji Hrvat u gradu, ...braća Anton i Ivan Mažuranić.²⁴

Brojna poznata imena i događaji svjedočanstva su riječke prošlosti. Predugo bi trajalo nabrajati imena kao što su Andrija Ljudevit Adamić, Iginio Scarpa, Josip Jelačić, Giovanni de Ciotta, Frano Supilo, Milan Marjanović, Ante Trumbić, Ivan Harambašić... Andrija Rački, Janko Polić Kamov...

24 Žic, I. Kratka povijest grada Rijeke. Rijeka: «Adamić». 1998.

Kroz Rijeku su oduvijek rado prolazili ljudi, pa tako i brojni pisci koji su je raseljeni diljem svijeta opjevali u svojim djelima.

To je grad jake industrije i prometa, izvanrednog zemljopisnog položaja, mediteranski grad bečkog i talijanskog arhitektonskog ugođaja, te najljepših primjera europske moderne arhitekture. Grad brojnih hotela, muzeja, palača, s kazalištem Ivana pl. Zajca., Guvernerovom palačom, Modernom galerijom, Crkvom Sv. Gospe Trsatske, franjevačkog Svetišta Majke Božje, Crkvom Sv. Jerolima, Katedralom Sv. Vida, Trsatskom gradinom, Korzom, Sveučilištem koje ima korijene u Isusovačkom kolegiju iz 1627. godine i 8 fakulteta, Sveučilišnom knjižnicom, književnim krugovima, zanatima, morčićima, karnevalima....

Nekada beznačajno mjesto – razvilo se u gotovo 50 četvornih km. površine . Okolica Rijeke: Opatija, Volosko, Lovran, Mošćenice, Grobničko polje, Krk, Crikvenica, Kraljevica, Novi Vinodolski ...sve je to suvremena Rijeka, rasterećena nesretne Europske povijesti.

Županija primorsko- goranska prema popisu stanovništva 1991. god imala je 323.130 stanovnika, što čini 6,8% stanovništva republike Hrvatske. Na obalnom području živi 255.000 stanovnika ili 79%. Grad Rijeka, po podacima iz Istarske enciklope, 2001. god. ima 143.395 stanovnika.

U potrazi za informacijskim izvorima posjetila sam javne knjižnice u Rijeci i nastojala sabrati što više građe do koje sam mogla doći, ali vjerujem da je dosta toga ostalo nepopisano.

X. LITERATURA

BIBLIOGRAFIJE

1. BIBLIOGRAFIJA JUGOSLAVIJE. Beograd: Jugoslavenski bibliografski zavod, 1980.
2. BIBLIOGRAFIJA (1989.-1998.) // FLUMINENSIA: časopis za filološka istraživanja. Rijeka: Filološki odjel Pedagoškog fakulteta u Rijeci, 1998. god 10, br. 2, 1-84

3. BIBLIOGRAFIJA RASPRAVA, ČLANAKA I KNJIŽEVNIH RADOVA. Zagreb: Leksikografski zavod FNRJ, 1956.
4. BLAŽEKOVIĆ, T. FLUMINENSIA CROATICA: bibliografija knjiga, časopisa i novina izdanih na hrvatskom ili srpskom jeziku na Rijeci. Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1953.
5. GRAĐA ZA HRVATSKU RETROSPEKTIVNU BIBLIOGRAFIJU KNJIGA 1835-1940. Zagreb: Nacionalna i sveučilišna biblioteka, 1982.
6. HANNER, M. BIBLIOGRAFIJA I-XXX. // VJESNIK HISTORIJSKOG ARHIVA U RIJECI I PAZINU. Pazin, Rijeka: Vjesnik HARIp, 1989, god. 31 (1989), sv. XXXI (1-100)
7. HRVATSKA BIBLIOGRAFIJA. Zagreb: Nacionalna i sveučilišna biblioteka u Zagrebu, 1978- 1985
8. KEGLEVIĆ, Z. BIBLIOGRAFIJA: rasprave i članci o Istri, Hrvatskom primorju i Gorskom kotaru u časopisima i zbornicima SRH 1945-1970. Rijeka: Izdavački centar Rijeka, 1979.
9. ĐEKIĆ, V. BIBLIOGRAFIJA ČASOPISA DOMETI. Rijeka: Izdavački centar Rijeka, 1984.
10. MUNIĆ, D. BIBLIOGRAFIJA. // JADRANSKI ZBORNİK: prilozi za povijest Istre, Rijeke, Hrvatskog primorja i Gorskog kotara. Pula, Rijeka: Društvo za povijest i kulturni razvitak Istre – Pula, Povijesno društvo Rijeka- Rijeka, 1997, god. 1996-1997, sv. 17, str. 1-194
11. SAMANI, S. BIBLIOGRAFIA STORICA DI FIUME. Roma: Edizioni della Societa di studi Fiumani, 1969.
12. SAMANI, S. DIZIONARIO BIBLIOGRAFICO FIUMANO. Dolovenezia: Istituto tipografico editoriale, 1975.
13. ŠUPRAHA-PERŠIĆ, M. BIBLIOGRAFIJA 1993-2002. // SUŠAČKA REVIJA. Rijeka: Klub Sušačana, 2003., 1-40
14. TADIĆ, K. BIBLIOGRAFIJA O ARHIVIMA, ČITAONICAMA, KNJIŽNICAMA I MUZEJIMA: NAPISI IZ RIJEČKIH I SUŠAČKIH HRVATSKIH NOVINA OD 1900. DO 1999. GODINE, NA PODRUČJU DANAŠNJIH ŽUPANIJA PRIMORSKO-GORANSKE, ISTARSKE I LIČKO-SENJSKE. Osijek: Filozofski fakultet, 2005.

ENCIKLOPEDIJE domaće

1. ENCIKLOPEDIJA LEKSIKOGRAFSKOG ZAVODA. Zagreb: JLZ, 1967.
2. HRVATSKA ENCIKLOPEDIJA. Zagreb: Leksikografski zavod "Miroslav Krleža", 1999.-
3. HRVATSKI ENCIKLOPEDIJSKI RIJEČNIK. Zagreb: Novi liber, 2002.
4. HRVATSKA OPĆA ENCIKLOPEDIJA, Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod, 1980.
5. ISTARSKA ENCIKLOPEDIJA. Zagreb: Leksikografski zavod "Miroslav Krleža", 2000.
6. NARODNA ENCIKLOPEDIJA: SRPSKO-HRVATKO-SLOVENSKA. Zagreb: Bibliografski zavod, 1928.
7. OPĆA ENCIKLOPEDIJA JUGOSLAVIJE. Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod, 1968.
8. POMORSKA ENCIKLOPEDIJA. Zagreb: Izdanje i naklada Leksikografskog zavoda FNRJ., 1960.
9. VOJNA ENCIKLOPEDIJA. Beograd: Redakcija Vojne enciklopedije, 1974.

ENCIKLOPEDIJE strane

1. COMPTON S PICTURED ENCYCLOPEDIA AND FACT-INDEX, volume 12 F.E. Compton & Company, William Benton, publisher Chicago- Toronto, 1963.
2. DER BROCK HAUS IN FÜNF BANDEN: zeunte 10, neu bearbeitete Aufl., Leipzig : - Mannheim : F. A. Brockhaus GmbH, 2004.
3. DIZIONARIO DELLA LINGUA ITALIANA. Torino: Unione tipografico- editrice Torinese, 1924.
4. ENCICLOPEDIA ITALIANA DI SCIENZE, LETTERE AD ARTI (1938-1948), seconda appendice A-H. Roma: Istituto della Enciclopedia Italiana fondata da Giovanni Treccani, 1958.

5. ENCICLOPEDIA ITALIANE edizione 1949. ristampa fotolitica del volume XV, pubblicato nel. 1932., FER-FRANCI. Roma: Istituto della Enciclopedia Italiana da Giovanni Treccani, 1950.
6. ENCICLOPEDIA ITALIANA, ristampa fotolitica della appendice i; pubblicata nel 1938. Roma: Istituto Poligrafico della Stata, 1950.
7. ENCICLOPEDIA ITALIANA INDICI (SECONDO EDUZIONE) Giovanni Treccani, Roma 1952.
8. ENCICLOPEDIA ITALIANA APPENDICE 200..Roma: Istituto della Enciclopedia Italiana.
9. ENCIKLOPEDIA MODERNA ITALIANA. Milano:Sonzogno, 1934.
10. ENCICLOPEDIA UNIVERSALE ALFABETICA, volume quinto, Milano: Libri della casa, s.r.l., 1972.
11. GRANDE DIZIONARIO ENCICLOPEDICO V. Torino: Unione tipografico-editrice Torinese, 1935.
12. NUOVA ENCICLOPEDIA ITALIANA: OVERO DIZIONARIO GENERALE DI SCIEZE, LETTERE, INDUSTRIE, ECG. Torino: Univite tipografico- editrice Torinese, 1880.
13. THE ENCYCLOPEDIA AMERICANA THE INTERNATIONAL REFERENCE WORK: first published ea in 1829. complete in thirty volumes. New York, Chicago; Washington, D.C. Americana Corporation, 1959.
14. THE NEW ENCYCLOPEDIA BRITANNICA MICROPEDAEDIA READY REFERENCE; fonded 1768. London, New Delhi, Paris, Seul, Sydney, Taipei, Tokyo: Encyclopedia Britanica, Inc., 2003.
15. VOCABOLARIO UNIVERSALE ITTALIANO: Compilato a cura della societa tipografica. Napoli: Dai Torshi del tramer, 1834.

KNJIGE:

1. JOKANOVIĆ, V., POPOVIĆ, E., STOJANOVIĆ, V. Mala jugoslavenska enciklopedija bibliotekarstva. Beograd: IRO "Nova knjiga", 1988.

2. KATZ, W. Introduction to reference work. 8th ed. Boston etc.: McGraw Hill, 2002. - 2sv. Vol. 1. Basic information services ; Vol. 2. Reference services and reference processes. Str.13- 28.
3. KATZ,W. Introduction to reference Work. Sv.1. Basic information sources. 5.izd. New York: Mc Graw Hill Book Company, 1987. Str. 31
4. SEČIĆ, D. Informacijska služba u knjižnici. Rijeka: Benja, 1995, str 53-54.
5. SHERA,J.H. Introduction to library science. Littleton, Co: Libraries Unlimited, 1976. Str. 63
6. TADIĆ, K. Rad u knjižnici. Opatija: Naklada Benja, 1994., str.29.
7. VUKOTIĆ- MOTTL, S. Zavičajne zbirke SR Hrvatske. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske god. XXII (1976.)
8. ŽIC IGOR: KRATKA POVIJEST GRADA RIJEKE. Rijeka: "Adamić", 1998.

LEKSIKONI:

1. HRVATSKI LEKSIKON. Zagreb: Naklada Leksikon, 1997., II sv. L- Ž
2. HRVATSKI OPĆI LEKSIKON A-Ž. Zagreb: leksikografski zavod "Miroslav Krleža", 1996.
3. LEKSIKON JLZ : A-Ž. Zagreb: JLZ, 1974.
4. POMORSKI LEKSIKON. Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod "Miroslav Krleža", 1990.
5. PRIRUČNI LEKSIKON. Zagreb: Znanje, 1967.
6. VELIKI ŠKOLSKI LEKSIKON. Zagreb: Školska knjiga, 2003.

ELEKTRONIČKI IZVORI:

- *Biblioteca civica. Sveučilišna knjižnica Rijeka.*
<http://www.svkri.hr//katalog/civica.html>(20.10.2005.)

- *CROLIST. Katalog Sveučilišne knjižnice Rijeka*
<http://crolist.svkri.hr>(4.11.2005.)
- *Hrvatske bibliografije. Nacionalna i sveučilišna knjižnica.*
http://www.nsk.hr/bibliografije/bibliografije_1.html
(23.10.2005.)
- *Zavičajna zbirka Adriatica. Sveučilišna knjižnica Rijeka.*
<http://crolist.svkri.hr/bib/22/naslov.html> (29.9.2005.)

XI. DODATAK

Sl. 1: Rijeka kao natuknica u BIBLIOGRAFIJI JUGOSLAVIJE u vremenskom periodu 1080-1985

SERIJA A: DRUŠTVENE NAUKE: ČLANCI I PRILOZI U SERIJSKIM PUBLIKACIJAMA

1980. god.

Rijeka – KPJ- osnivanje - 1921 god.

Rijeka – KPJ- 1943. god.

Rijeka – hrvatsko školstvo - 1868 -1919. god.

Rijeka – D' Anuncijev pohod - ideološki aspekt
ekonomski položaj- 1945.god.
istorija

KPJ- istorijat

političke prilike –1918- 1924.god.

politička zbivanja 1943- 1944. god.

Radničko samoupravljanje- istorijat

1981. god.

Rijeka – političke prilike- 1943 1944.god.

Riječka luka – posleratna obnova

1982. god.

Rijeka – istorijat- 1918-1924.

Rijeka – fašistička okupacija- 1941. god.

KP Italije- delovanje- 1940 – 1941. god.

Rijeka – drumski saobraćaj

Rijeka – istorijat- 1918 – 1924.

1983. god.

Rijeka – ekonomska stabilizacija

Rijeka – tršćanska operacija- NOB

Rijeka – masonstvo
neprijateljski dokumenti

Rijeka – Prva hrvatska pučka škola –XIX vek

1984.god.

Rijeka – feudalna desetina
pravna istorija

Rijeka – oslobodilačka borba- 1944- 1945. god.

Rijeka – agroindustrijski kompleksi- turizam- međuzavisnost
školstvo- 1868- 1918.

Rijeka – «liburalati» - «autonomaši»- 1943-1945. god.

Riječka luka – razvoj

1985. god.

Riječki front- 1945.

Rijeka – arheološka istraživanja
arhivska građa- 1945- 1947. god.
ekonomske prilike 1945- 1947. god.
istorijat
komunistički pokret
kvinslinško formiranje- završne operacije
pokret otpora-1945.god
radnici- učešće u nob-u
razvoj- 1848-1947. god.

Rijeka – Vel. Britanija- odnosi- 1919. god.

Rijeka – kapitulacija Italije
statut grada- 1871.god.

Rijeka – škole- 1868-1918.god.

**SERIJA B: PRIRODNE, PRIMJENJENE, MEDICINSKE I TEHNIČKE
NAUKE: NAUČNI RADOVI U SERIJSKIM PUBLIKACIJAMA**

1980. god.

Riječki zaliv – otpadne vode

1981. god.

Riječka luka – organizacija saobraćaja

1982. god.

nema

1983. god.

Riječki zaliv – hidrogradnja
projekt zaštite
sedimenti- zagađivači
zagađivanje- otpadne vode

1984. god.

Nema

1985. god

nema

**SERIJA C: UMETNOST, SPORT, FILOLOGIJA, KNJIŽEVNOST,
MUZIKALIJE**

Nije pronađena ni jedna natuknica Rijeka.

**BIBLIOGRAFIJA JUGOSLAVIJE: KNJIGE BROŠURE I MUZ-
IKALIJE**

Za razliku od članaka koji imaju mjesečne predmetne registre,
bibliografija knjiga ima zasebno štampane registre.

1980. God.

Rijeka – monografija
nob- 1945. god.- izložba- katalog

opština- rad

1981. god.

Rijeka – društveni razvoj
monografija
pozorište lutaka

1982. god.

Rijeka – društveni razvoj-1978/1982.god
skupština opštine- rad

1983. god.

Rijeka – izgradnja- madjarski arhitekti
naučna biblioteka
nob- spomenici rezolucije
skupština opštine- rad
željeznički saobraćaj – istorijat

1984. god.

Rijeka – graditeljsko nasleđe
istorija
skupština opštine- rad 121
umetnost- izložba- katalog

1985. god.

Rijeka – društvena djelatnost- razvoj
društveni plan- 1981/1985
društveno- ekonomski razvoj 1986/1990. g.
industrija- kadrovske potrebe
nob- 1942/1942.god.- zbornik radova
prostorni razvoj- 196/1990.god.
uredjenje prostora- 1981/1985.god
zajednica općina- kadrovska djelatnost- zbornik ra-
dova
prostorni plan- 1985/2000.god.
zapošljavanje- 1984. god

U bliografiji se pod 6 natuknica Rijeka nalazi 27 različitih bibli-
ografskih jedinica.

**Sl. 2: Rijeka kao natuknica u BIBLIOGRAFIJI HRVATSKE
– u vremenskom periodu 1981-1982.**

**NIZ A : BIBLIOGRAFIJA KNJIGA TISKANIH U SR. HRVATSKOJ
1978-1985.**

Predmetnica: Rijeka

1980. god.

Rijeka – Osnova za stručnu raspravu o planu razvoja magistralnih
cesta u SR Hrvatskoj u razdoblju od 1981. do 1985.

Rijeka – Dani Hrvatskog kazališta.

Moderna. Eseji i građa o hrvatskoj. Zapisi o drami i
teatru

Rijeka – Ravničarska pruga Zagreb- Rijeka

Istra, Hrvatsko primorje, Gorski kotar

Likovni umjetnici Rijeke i Banja Luke. Dom kulture,
Banja Luka, 22-30.4.1980

Radnički pokret: NOB općine Labin. Prilog G. Rodonija
30/Trideset/ godina rukometa u Rijeci. 1919-1979

Rijeka – Komunistička partija Rijeke. 1921-1924

Iz gledišta. Riječki kazališni zapisi

Permanentna funkcionalna izobrazba poslovnih kadrova
u privredi Zajednica općine Rijeka i Gospića

1981. god.

Rijeka – Plan za 1981. Samoupravne interesne zajednice ko-
munalnih djelatnosti- Rijeka.

Samoupravna interesna zajednica komunalnih djelat-
nosti

Vodić Historijskog arhiva

Rijeka – Rezultati i aktualni zadaci komunista zajednice općine
Rijeka i ostalih subjekata u razvoju i područjavanju
priprema za općenarodnu obranu i društvenu
samozaštitu Hrvatske. Općinska konferencija, Rijeka

Rijeka – Električna distributivna mreža područja Rijeke. Zbirka
objavljenih radova

U bibliografiji se pod sedam natuknica Rijeka nalazi 16 različitih
bibliografskih jedinica.

NIZ B: BIBLIOGRAFIJA RASPRAVA, ČLANAKA i KNJIŽEVNIH RADOVA U ČASOPISIMA HRVATSKE 1980., 1981.god.

1980.god.

Rijeka – radnički pokret

Riječki zaljev

Zagađenost

Rijeka – barokno kiparstvo

epidemiološka istraživanja

Rijeka – arhitektura, srednji vijek

otpadne vode

Rijeka – narodnooslobodilačka borba

talijanske nacionalne manjine

Rijeka – hortikultura

kazališna kritika, poslijeratna

Rijeka i okolica – hortikultura

Rijeka – ekonomski položaj

kazalište

komunist. partija rijeke, osnivanje 1921.g.

povijest

samoupravljanje, počeci razvoja

toponamostička istraživanja

Rijeka – promet, planinarenje

Rijeka i okolica – porezna politika

promet, planinarenje

Rijeka – arhitektura

eutrovirusne infekcije, 1979.g

medicina rada, razvoj do 2000 god.

1981. god.

Rijeka – arhivistika

arhivska građa

pušenje

Rijeka i okolica – arhivska građa

Rijeka – elektrodistribucija

Rijeka i okolica – turizam

Rijeka – Tehnički fakultet, 20 god djelovanja

Rijeka – Komunistička partija Hrvatske

Rijeka i okolica – radnički pokret
stanovništvo, zapošljavanje

Rijeka – povijest
Tehnički fakultet
urbanizam

Rijeka – Povijest
školstvo, povijest

U bibliografiji se pod 15 natuknica Rijeka nalazi 38 bibliografskih jedinica.

Sl. 3: Rijeka kao natuknica u BIBLIOGRAFIJI RASPRAVA, ČLANAKA I KNJIŽEVNIH RADOVA, MCMLVI

Za književnost

Rijeka. Boravak D'Annunzia u-. I/3, 18.515.

Rijeka. II/1

Rijeka. II/1

Rijeka II/1

Riječka rezolucija, II/1, III.

Za povijest

Rijeka – 1281-1870.

1437-1446.

XVI st.

XVII st.

1837-1848.

1851.

1852-1856

1865-1886

Administrativno- političko uređenje 1814.

Bibliografija

Cehovi. Carinske dozvole

Crkve – Sv. Vida. Medalja Ferdinanda III Habsburga
 ugrađena u kamen temeljac
 Zborna crkva Sv. Marije
 Srebrni ostenzorij, poklon Barbare Frankopan
 (kćerke Žigmunda Frankopana)

Crkvena historija
 Deputazione Fiumana di Storia Patria (društvo)
 Devinska gospoda
 Diplome i privilegije
 Glagoljica
 Gradine u okolici
 Građa za historiju
 Grb
 Habsburgovci. Imena na piramidi- putokazu
 Historijski arhiv
 Hrvatski jezik u sudskim ispravama
 Jelačić, J. Natpis iz 1849 na «banskim vratima»
 Liburnijski limes do Prezida
 Masoni
 Medalje
 Nalazi – Rimski
 Na Korzu
 Spremište za ulje ili vino na lokalitetu Kozala
 Natpisi rimski
 Novac – Kovnica (?)
 Paljenje Hrvatske zastave
 Patriciji
 XVI-XVII st.
 Porodice – Grbovi
 Hrvatske patricijske porodice
 Pečat
 Pivka, cesta
 Pomorska uprava. Predstavka 1862 za otcjepljenje od
 Centralne tršćanske gubernije
 Postanak
 Potres
 Riječko pitanje – Do
 Poslije

Rimski luk
Samostan augustinaca
Senjska i Modruška ili Krbavska biskupija. Pokušaj
otcjepljenja Rijeke
Slavenstvo
Statuti
Škole, niže. Kršćanski odgoj
Tiskara Šimuna Kožičića (Begne)
Trgovina u XVI st.
Utvrda Santa Maria. Ostaci s natpisom iz 1664.
Venecija
Zastava
Zavod
Zvona

Rijeka – U doba Rimljana

XIII-XIX st.
XIV-XIX st.
XV st.
XVI st.
Od XVI st.
XVIII
XVIII i početkom XIX st.
Za francuske vladavine
Autonomaši
Autonomija, obrana
Bakrani. Politička manifestacija
Biskupija, sjedište
D'Annunzio, Gabriele
Devinska gospoda
Engleska mornarica
Francuzi
Frankopani
Glagoljica
Gradska uprava
Granice u XVI st.
Gubernatori
Hrvati. Hrvatske porodice. Javne službe. Kulturni i
politički život za mađarske uprave.

Starosjedinci. Škole, borba za osnivanje.
 Hrvatska. Sjedinjenje. Značenje u političko ekonom-
 skom razvoju od XIX st.
 Hrvatstvo od XVI st.
 Isusovci
 Italija za Prvoga svjetskoga rata
 Kapelica Sv. Ivana Nepomuka.
 Kastavci, sukob
 Kranjska, pripadnost.
 Lazareti
 Luka
 Madžari
 Madžarofili
 Masoni
 Nacionalni karakter
 Narodna straža
 Paar, Giovanni Federico.
 Patricijat.
 Patricijske porodice.
 Pomorstvo
 Postanak
 Potres
 Senj
 Slavensko bogoslužje
 Sol, prodaja u Xv st.
 Sonnino, Sidney 1915.
 Srbi 1768-1825
 Štamparije
 Trgovci. Izobrazba u XVII st.
 Ungaro- Croatia, parobrodarsko društvo.
 Uskoci
 Venecija 1509.
 Walsee (porodica)
 Zauzeće 1848. Bunjevac, Josip. Jelačić, Josip.
 Željeznička pruga, gradnja.
 Župa.

U bibliografiji se pod 7 natuknica Rijeka nalazi 122 bibliograf-
 ske jedinice.

Sl. 4: Rijeka kao natuknica u GRAĐI ZA HRVATSKU RET-ROSPJEKTIVNU BIBLIOGRAFIJU KNJIGA 1835-1940: prikaz broja bibliografskih jedinica koje se nalaze pod jednom natuknicom Rijeka u predmetnom kazalu – po sveščićima.

Sv.1, str. 277 (A-BEL):	20
Sv.2, str. 303 (BELJ-Ca):	13
Sv.3, str. 316 (Ce- De):	24
Sv.4, str.311 (Di-Fo) :	13
Sv.5, str.348 (Fr-Haj):	20
Sv.6, str.317 (Hal-Iz):	6
Sv.7, str.285 (IZVJEŠTAJ I):	27
Sv.8, str.254 (IZVJEŠTAJ II):	1
Sv.9, str.330 (IZ- Kal):	12
Sv.10, str.312 (Kal-KAŽ):	4
Sv.11, str.303 (KĆ-KRO):	12
Sv.13, str.283 (M-MAŽ):	5
Sv.14, str.280 (Me-Nap):	13
Sv.15, str.286 (Nar-Ož) :	13
Sv.16, str.290 (P-Pok):	9
Sv.17, str. 321 (Pol-Pra):	12
Sv.18, str.305 ((Prć-Pra):	16
Sv.19, str.258 (Rae-Sa):	40
Sv.20, str.294 (Sc-Sr):	10
Sv.21, str.279 (St-Šem):	32
Sv.22, str.298 (ŠenTolj):	10
Sv.23, str.242 (Tom-Ve):	17

Pod 23 natuknice Rijeka nalazi se 329 različitih jedinica građe.